

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

Lp Reet Treial
direktor
Võhma Kool

Teie 25.03.2026

Meie 08.04.2026 nr 2.2-9/26/1266-2

reet@kool.vohma.ee

Vastus selgitustaotlusele

Andmekaitse Inspektsioon (AKI) sai Teie pöördumise seoses sellega, et Võhma Kool (Kool) sai teabenõude, milles soovitakse Kooli töötajate esmaabisertifikaatide kehtivuse kohta andmeid koosseisus: nimekiri töötajatest, kellel on kehtiv esmaabisertifikaat; iga sertifikaadi väljastamise kuupäev ja kehtivusaja lõpp; kinnitust, et esmaabi andmise ettevalmistamine vastab esmaabi hindamise vajaduste miinimumnõuetele.

Soovite AKI seisukohta, kas tegemist on teabenõudega avaliku teabe seaduse (AvTS) mõistes. Selgitame, et Kool teabevaldajana saab teabenõude korras väljastada dokumendi/teabe sellisel kujul nagu see asutuses olemas on. Kui teabenõudjal on kindlad kriteeriumid, mis kujul/milliseid täpseid andmeid jms peab väljastatav dokument/teave sisaldama ning Koolil tuleb asutuses oleva teabe alusel luua uus dokument, mis küsitud teavet sisaldab, siis sellele vastatakse kui selgitustaotlusele vastavalt märgukirjale ja selgitustaotlusele vastamise seadusele. Seega, kui teabenõude puhul on sisuliselt tegemist selgitustaotlusega, siis võib teabevaldaja keelduda teabenõude täitmisest AvTS § 23 lg 2 punkti 5 alusel teabenõudjat sellest nõuetekohaselt teavitades (AvTS § 23 lg 3).

Küsite, et kuna tegemist ei ole valmis teabega, kas selline teabenõue on põhjendatud ja kas tegemist ei ole ebamõistlikult suure halduskoormusega. AKI-le teadaolevalt hoitakse andmeid õpetajate koolituste, sh esmaabikoolituste läbimise kohta Eesti Hariduse Infosüsteemis (EHIS). Nii nagu AKI olukorda mõistab, siis Koolil on EHIS-e põhjal esmaabikoolituse sertifikaatide kohta andmed iga õpetaja osas olemas, kuid eraldisesivat koolitusepõhist otsingut EHIS-e keskkonnas teha ei ole võimalik. Seega tuleb Koolil iga õpetaja kohta läbi vaadata kõik tema läbitud koolitused, mille hulgas on vaja eraldi välja otsida esmaabikoolituse kohta käiv teave. Kui koolis töötab palju õpetajaid ning läbitud koolitusi ühe õpetaja kohta on palju, siis AKI hinnangul ei saa välistada, et sel juhul võib teabenõude täitmisel olla tegemist suure mahuga. AvTS § 23 lg 2 punkti 3 kohaselt, kui teabenõude täitmine nõuab taotletava teabe suure mahu tõttu teabevaldaja töökorralduse muutmist, takistab talle pandud avalike ülesannete täitmist või nõuab põhjendamatult suuri kulutusi, siis võib teabevaldaja keelduda teabenõude täitmisest. Kas ka pöördumise aluseks oleval juhul võib olla tegemist suure mahuga, sellele AKI praeguse pöördumise alusel hinnangut anda ei saa, seda saab otsustada üksnes Kool õpetajate arvu ning läbivaatamist vajava teabe mahu pinnalt. Küll aga saab AKI juhtida tähelepanu sellele, et teabenõude täitmisest keeldumisel AvTS § 23 lg 2 punkti 3 alusel peab teabevaldaja selgitama teabenõudjale, milles see suur maht seisneb ehk milliseid toiminguid teabenõude täitmiseks tuleb teha, kui palju see teenistujal aega võtab jms.

Soovite AKI hinnangut, kas küsitud koosseisus teabe väljastamisel ei rikuta isikuandmete kaitse üldmääruse (IKÜM) põhimõtteid. Märkime, et AvTS § 4 lõikest 3 tulenevalt peab teabele juurdepääsu võimaldamisel olema tagatud isiku eraelu puutumatus. Seega saab avalikus teabes sisalduvatele isikuandmetele kehtestada juurdepääsupiirangu ainult juhul, kui see riivab isikute eraelu puutumatus. Samas ei ole alati põhjust kõigile isikuandmetele piirangut kehtestada, vaid seda tuleb igal konkreetsel juhul eraldi hinnata. Ka IKÜM preambula punkt 4 sätestab, et õigus isikuandmete kaitsele ei ole absoluutne õigus, vaid seda tuleb kaaluda vastavalt selle ülesandele ühiskonnas ning tasakaalustada muude põhiõigustega vastavalt proportsionaalsuse põhimõttele. Ka Tallinna Ringkonnakohtu otsuse 3-17-458 punkti 13 kohaselt juhul, kui teavet ei ole tunnistatud asutusesiseseks kasutamiseks mõeldud teabeks, ei ole isikuandmete avalikustamine lubatud tingimusteta.

Antud juhul põrkuvad kaks põhiseadusest tulenevat õigust, nii õigus isikuandmete kaitsele ja isiku eraelu puutumatusse kui ka õigus saada avalikku teavet. Seega tuleb teabevaldajal teabenõude täitmisel, milles küsitakse kolmandate isikute andmeid, teabele juurdepääsu piirangute üle otsustamisel kaaluda juurdepääsu soovinud isiku eesmärgi ja huvi kaalukust ühelt poolt ning puudutatud isiku eraelu kaitse tähtsust teiselt poolt. Seega on Koolil teabevaldajana kohustus hinnata, kas teabenõudega küsitud esmaabikoolituse sertifikaatides olevate õpetajate andmete väljastamise puhul on kaalukam teabenõudja teabe küsimise eesmärk ja huvi või õpetajate eraelu kaitse tähtsus. Kui viimati märgitu on kaalukam, siis tuleb teabenõudjale seda ka põhjendada.

Samas juhime tähelepanu sellele, et ei ole välistatud olukorrad, mil teabenõudjal on teabenõude korras õigus saada juurdepääsupiiranguga isikuandmeid. Näiteks juhul, mil teabenõudja vajab neid enda õiguste ja vabaduste kaitseks, mida tuleb teabe küsimisel teabevaldajale ka põhjendada (AvTS § 14 lg 2). Küll aga ei tähenda see, et eelnevalt märgitud juhul on teabenõudjal absoluutne õigus piiranguga isikuandmeid saada. Kas sel juhul tuleb teabevaldajal teha eelnevas lõigus märgitud kaalumise.

Täiendavalt soovite AKI-lt teada, kuidas toimida juhul, kui teabenõudja kasutab meiliaadressi, mis võib viidata pettusele. Kuna AKI ei hinda pöördumiste esitajate kontaktandmete õigsust, siis sellekohase kontrolli osas ka suuniseid ei anna.

Loodetavasti saime Teile selgitustega abiks olla.

Lugupidamisega

Karin Uuselu
jurist
peadirektori volitusel